

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
két szer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz.

Közéleti bűnök.

Irta: Szánthó Vitus.

Székelyudvarhely, 1903. szept. 5.

Napjainkban gyakran fölszínre vetik a társadalmi életben észrevehetőleg behatolt bűnöket, anélkül azonban, hogy azok valódi okáról igaz fogalmat alkotnának és hogy a baj elhárítása érdekében csak egy komoly szót is emelnének.

Semmi sem könnyebb, mint az emberek bal és ferde ténykedéseit megbírálni.

Akárhányszor ítélkezünk elevenek és holtak fölött anélkül, hogy megkérdeznők magunktól, vajjon nem e azzal az áramlattal megyünk mi is, melynek habjai között oly jól érezzük magunkat, mintha csak bölcsönktől fogva erre neveltek volna? . . .

Megengedem, hogy az észrendszer sokszor erős tusát vív azzal a gépezettel, melyet emberi szervezetnek nevezünk. Sokszor helyesen is tudunk gondolkozni, de nem vagyunk képesek annak érvényt szerezni, mert a szenvedélyek végtelen vágya által üldözött emberi alkotmány kielégíthetlenségével az agy nem képes megbirkózni s a szellemi érzés finomsága eltompul s meghajol az érzéki ösztön nem válogatós céljai előtt . . .

Ez első bűnünk.

A társadalom vezérei ösztönzik annak tagjait úgy a jóra, mint ellenkezőjére. S mert a tagok nem azonos szellemi és anyagi állásu tényezőkből állanak, példaadó működése rendszerint a vezérszerepet játszó azon elemek ténykedéseitől függ, kik az egyenes utról letérve rövidebb gyalogösvényeket keresnek, hogy elérhessék azokat, kiknek fényes utjaikhoz megfelelő járművek is van.

Ez az ut a „tilos“-on megy át, hol a vámot a becsület árán kell megfizetni . . .

Ez a második bűnünk.

Szegénységünket mindig a nagyzás hőbortjával takargatjuk s feltűnésünkkel s mások utánzásával igyekszünk pótolni az igaz erény sallang nélküli meztelenségét. Pedig mily szép és lélekemelő az az erény, melynek mutogatásához még fátyol sem szükséges!

Manapság minden társadalmi mozgalom vajmi ritkán bír komoly jelentőséggel s gyakran csak egy alkalom az ugynevezett „trinkum-trankum“ megteremtésére, mely eredményében egyrészt az emberi szerveket, másrészt a zsebet s akárhányszor a becsületet is orvul támadja meg.

Aki csak addig takarózik, meddig a takarója ér, arról a társadalom elmondja, hogy „magának élő“, „nem társadalmi“ ember. Aki pedig anyagi erején túl költekezik, „dinom-dánom“-okat rendez, azt — míg anyagi ereje kibírja — elhalmozzák a magyar nyelvben létező tetszetős hizelgő jelzőkkel, sőt akárhányszor meg is ujságolják. S mikor aztán kiaknálták a jó czimbora könnyelműségét, eldobják maguktól mint egy kifacsart citromot . . .

Ez a harmadik bűnünk.

Mindig a pillanatnyi hatás alatt állunk. Nem a messzire menő komoly és gyökeres munkában keressük az emberek értékének minőségét, hanem a belső értékkel nem bíró csillogásban, melynek fényével nemcsak szemünk, hanem eszünk is eltéveszti az utat, melyen haladni az emberi tények legszebbikéhez tartozik.

Sokszor a legtisztességesebb emberek véletlen botlásaiból tökélet faragunk, csak hogy ez által bűnünk nagyságát takar-

Szidjuk, kárhozzátjuk az enyhébb hibákat, hogy magunkat az ártatlanság színezetében tüntessük föl . . .

Ez negyedik bűnünk.

A családi életbe is kezd olyan szellem behatolni, mely a gyermek életét csirájában megmételtyezi. A nevelés első és legerősebb fundamentumát csak az anya képes a gyerek érdekében megalkotni.

De fájdalom, ma már oly irányban fejlesztik ezt az alapvető munkát, hogy a 7—8 éves gyerekek az életéről egyéb fogalma sincs a cziczomáskodásnál.

A becézés által téltenségre szokott gyerek testileg, lelkileg elsatnyul s zsenge korában már annyira megszokja a különböző élvezeteket, hogy mire felnő, előtte minden közömbös és semmi sem kedves. Lelke megtelek elérhetlen vágyakkal s ez végeredményében elvezeti azon utvesztőhöz, melynek neve: — öngyilkosság . . .

Ez a legnagyobb bűnünk.

A végtelenségig felsorolhatnók azon hibákat, melyek társadalmunk minden rétegében állandó tanyát ütöttek.

De hát minek számoltassuk lelkiismeretünk gyengeségeit, mikor számlánk terhére már is sokat jegyeztünk . . .

Udvarhelyvármegye sertésenyésztése a közelmúltban és jelenben.

Közi: Lengyelfalvi báró Orbán Ottó.

(3. folyt.)

A Lovassy-féle minden tekintetben célszerű sertésfaj tenyésztését Erdélyben a nagyobb birtokosok felkarolták és rövid idő alatt csaknem kizárólagosan ezen sertés faj foglalta el a talajt. Tenyésztése általánossá vált. Így jutott el Udvarhelyvármegyébe is, hol nemcsak a nagyobb birtokosok, hanem a székely nép is tenyésztette.

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRGYÁJA.

D a l.

A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárgyaja.

Kimegyek az udvarhelyi temetőbe,
Ott van az én boldogságom szemfedője:
Egy kis siron, a szomorú fűzfa alatt,
Amióta az én lelkem árva maradt.

Elmondom a bánatomat fünek, fának:
Bujdosója leszek én a nagy világnak.
Készülődök, panaszkodok a kis siron
S magamat még utóljára jól ki siron . . .

Fülei Sz. Lajos.

Erzsébet magyar királynő.

A magyar nemzet nem szokott felejteni. Sőt mind tisztább körvonalakban rajzolódik meg elméjében, szívében és lelkében azoknak a képe, a kik jók voltak hozzá; kegyelettel emlékszik ama kevesekre, a kiknek a szíve vele érzett, érette dobbant, a kiknek a gondolatai feléje, hozzá szállongtak. Az örömből oly kevés jutott és jut a nemzetnek, hogy fokozott hálával, ihletes imádat-

tal gondol szeretteire, azokra, a kik megértették fájalmunkat, bánatunkat és szomorúságunkat és a kik megosztották velünk egyképpen parányi örömeinket és tengernyi keserveinket.

A magyar nemzet nem felejt. A magyar nép emlékezik. E hó 10-én, tehát mai napon immár 5 esztendeje, hogy legmagyarabb királyasszonyunkat, a legnemesebb, legtisztább és legbáratosabb védőasszonyunkat Erzsébet királynőt elvesztettük. A ki gazdag volt erényekben s még gondolatban sem bántott meg senkit, a ki csodásan ragyogó, magasan szárnyaló lelkével csupán a jót, a szépet, a nemeset kereste és gyakorolta; a kinek örökké melankolikus arca, örökké bánatos szeme akkor sugárzott fel, a mikor áldozhatott a szegények, vigasztalanok és gyámoltalanok nyomorúságos sorának enyhítésére — ezt a nagy királynőt gyilkos tör ejtette martalékul.

A magyar nemzet még mindig gyászol, még egyre szívében hordja azt a súlyos bánatot, még nem heverte ki azt az óriási csapást, mely királyasszonyának váratlan elhunytával érte. Hisz úgy egygyé forrt, annyira összeolvadt e nemzet lelke királyasszonyának lelkével, hogy ez a nagy, erőszakos és kegyetlen elszakítás mérhetetlenül hatalmas nyomokat hagyott lelkületünkben.

Öt esztendő röptül el azóta, hogy annak a megrázó és borzalmas tragédiának híre bejárta a

világot és úgy véljük, mintha tegnap történt volna, még szemünk előtt a rémes látomány; még mindig szívesen kételkednénk a sors kiméltelen és egy nemzetet gyászba döntő zordon ténykedésében; még szeretnők hinni, hogy a bánatos, halvány fojedelemasszony közöttünk jár, nesztelen, lenge léptekkel; még úgy véljük, hogy jóságos szívének dobbanását halljuk . . . Oh, de a sivar való vaskezekkel felráz merengésünkből és előttünk a leplezetlen, megmásíthatlan, sötét valóság, melybe akarva-akaratlanul bele kell nyugodnunk.

De jól esik e nemzet fiainak hálátelt szívvél emlékezni legjobbjára, legtisztább és legszentebb királyasszonyáról, a kinek lelkéhez, szelleméhez fohászokoznak szomorubb időkben, válságosabb pillanatokban, hogy világítson feljüket, melegítsen nekik.

Erzsébet királyasszony lelke a magyar nemzet tündöklő mécsese, mely állandóan felénk pislog és ez a lángsugarú bátorít, edz, vezérel és kormányoz bennünket.

Alljunk meg egy pillanatra e szomorú évfordulónál és lelkeink tiszta érzelmeiből állítsunk beláthatlan magasba nyúló emlékoszlopot Erzsébet királyasszony részére és — ha a más világból még reánk tekintenek a halottak — hadd lássa a magyarok Nagyasszonya, hogy hű nemzete még nem felejtette el, nem is felejtetheti el soha!

Ezen jeles tulajdonságokkal bíró sertést a jobb tenyészetekben megjavították, mert a Lovassy-eredetileg Sumadia fajt a még jobb tulajdonokkal bíró Balázsházi-féle sertéssel keresztezték és ezen keverésből ered a most jelenben Udvarhelyvármegyében a székely nép kezén elterjed kiváló minőségű fehér, kondor szőrű hizékony és a legelőn jól táplálkozó és az idő minden viszontagságainak ellentálló sertés faj.

Hogy Udvarhelyvármegyében a székely nép sertésállománya, a jelzett fajra átváltozott, azon körülmény az 1894. évi XII. törvényzikk intézkedéseinek köszönhető, mert ez a törvény s az ebből kifolyólag miniszteri intézkedés szabályozza a községek által közös használatra tartandó apaállatok számát; ez szabályozza és rendeli el az apaállatok bizottsági rendes évi megvizsgálását; a vizsgálatok végrehajtásánál követendő eljárást a törvény világosan körülírja s így a törvénynek szoros alkalmazása és a bizottságok lelkiismeretes működése eredménye az, hogy ma Udvarhely-megye egész területén minden egyes községben a legjobb minőségű és a sertésállományok létszámának megfelelő kanok tartatnak. Ennek következtében pedig a meglévő, számban lepadott sertésanyag, a székely nép kezébe csaknem kizárólagosan átalakult. (Folyt. köv.)

Egyházi élet.

Építünk Székelyudvarhelyen templomot! A közművelődés oltárán Isten dicsőségére áldoz, ki a Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom költségeihez hozzájárul. Az egyházközség előjárósága a következő kegyes adományokat vette és hálás köszönettel nyugtazza: Pap László 169. sz. gyűjtőívén: Pap László 10 K 60 f, Géher Hubert 5 K, Kaufman Gyula, Klein Malvin, Szaboles Endre, Horváth László, Rézer Adolf 2—2 K, Mátéffy Lajos 1 K 20 f, Simon Péter, Sőfalvi Béla, Borsos Albert, Drach Adolf, Réthy Ignác, Bíró Gyula, Gidáli Lajos, Fried Dávid, Jancsó Sámuel, Mandel, Fenyő, Bartha István, Bodor Ákos, Almási Mihályné, Bedő Miklós, Hatvani Sándor, Lukács Péter, Simon Péter, Végh József 1—1 K. Kutai Elek, Fekete Antal 60—60 f. Segesvári Ferencz, Levente Albert, Sigmond István, Asztalos János 40—40 f. Lévai Dániel, Tálán József 30—30 fillér. Veress Mihály, Szappanyos Károly, Kiss Ferencz, Balogh Ferencz 20—20 f. Együtt: 50 K. A vargyasi »kötöke-társaság« a zsinat alkalmával eladott képes levelező-lapok árából Máthé Jánosné szül. Teslák Ágnes urnő útján beküldött 30 K. Az I—XVIII. közlemény összege 3660 K 79 f. E közlemény összege 80 K. Összesen: 3740 korona 79 fillér. (Folyt. köv.)

Irodalom.

Napoleon és a magyarság. Napoleon világhódító tervében egy pillanatra szemet vetett Magyarországra is. Bécs követe, Andréossi tábornok értesült a magyar viszonyokról és elhatározta, hogy ellentétet támaszt a nemzet és királya közt. Tudta, mennyire szívén fekszik a magyarnak hazája függetlensége s ha nem csatlakoznak is hozzá, gyöngítheti a császárt azzal, hogy bizalmatlanságot kelt benne a magyarok iránt. 1809. május hó 15-én Schönbrunnból proklamációt bocsátott ki a magyarokhoz, melyben tudatja Bécs elfoglalását. Gyülekezettek össze Rákos mezejére, régi Őseitek szokása szerint, tartások ott igaz nemzeti gyűlést és adjátok tudomra végzéseiteket. De a magyar nemesség ellenségét látta a francia revolúcióban, rettegett a jobbagy-felzabarádástól és polgári egyenlőségtől, úgy, hogy semmiféle ígérlet és kecsegtetés nem tudta volna Napoleon táborába csálni. Ennyi volt Magyarország érintkezése Napoleonnal. Erről ír a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 193. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írója s. Egy egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Különfélék.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a most megnyitott agyagfalvi állami elemi népiskolához György Sándor és Vidá Mózes okleveles tanítókat nevezte ki rendes tanítóknak. A hivatásuk magaslatán álló, szorgalmas néptanítók új állásukban az esküt hétfőn tették le a kir. tanfelügyelőségnek.

— **Eljegyzés.** Kolumbán Lukács nyug. m. kir. csendőrmester, vármegyei központi írnok eljegyezte Bartha Irma okl. tanítónőt Biharpüspökből.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bodor Miklós sepsiszentgyörgyi tanítónőképző-intézeti igazgató-tanártanári minőségben a székelykereszturi állami tanítónőképző intézetbe helyezte át.

— **Daró Alajos** homoródlővétei plebános — mint őszinte részvétellel értesülünk — f. hó 5-én Budapesten elhunyt. A plebános ur a Szent István-kórházban keresett gyógyhatatlan bajára orvoslást, de sem a legökéletesebb orvosi tudomány, sem a leggondosabb ápolás nem volt képes megmenteni. Daró Alajos plebánost nemcsak községében, de az egész Homoród vidékén tisztelték és szerették emberszerető jóságáért. A köztisztület a homoródi járásban a szabadelvűpárt alelnöki állásával ruházta föl, melyet lelkesedéssel töltött be. Az elhunytat egyházi állásának megfelelő díszszel Heltai Ferencz dr. országgy. képviselő temettette el, ki díszes koszorút is helyezett a ravatalra. A temetésen a lövétei rokonokon kívül résztvett a kórház egész tisztiszemélyzete is, mely igen megkedvelte a derék és jólelkű plebánost. Nyugodjék békével távol egyházközségétől, mely megőrzi emlékét.

— **Vármegyének közigazgatási bizottsága** havi rendes ülését kishalmagyi Hollaky Arthur főispán elnöke alatt tegnap délelőtt a vármegyház kistermében tartotta meg. Elnöki megnyitót után Damokos dr. alispán adta elő jelentését, melyből kitűnik, hogy alispáni iktatóra 748 ügydarab érkezett s abból 143 kivételével egy sem maradt elintézetlenül. Egyévre érvényes utlevelet 145 egyén részére adtak ki. Mint a tisztviselői karban előállott változást jelenti, hogy Nagy Lajos árvaszéki I. ülnök ezen állásáról lemondott. (Az ülnöki állásra folyó évi október 10-ikéig bezárólag pályázat van hirdetve.) Az árvaszéki ügyvitel főnagadásának megelőzésére a szabadságon volt Orbán János báró ülnököt berendelték. Majd megemlékezett az unitáriusoknak Vargyason tartott ideai főtanácsi üléséről. Barabás árvaszéki elnök tette meg ezután jelentését, mely szerint augusztus havában 11234 egyén volt gyámság és 516 gondnokság alatt. Dr. Lengyel főorvos jelenti, hogy a közegészségügy kielégítő volt. A megyei közkórházban 156 beteget ápolnak. A székelykereszturi járásban 2 pellagrás eset fordult elő Köröspatak és Szentdemeter községekben. Az oklándi járásban 29 siketnéma és 19 hülye van. Székelyudvarhelyt a piaczvizsgálat mindennap megtörtént augusztus havában és éretlen gyümölcsöt több esetben koboztak el. A köztisztviselési szabályok betartása szigoruan ellenőriztetett. Molnár pénzügyigazgató azt jelenti, hogy egyenes adóba 17065 K 16 fillér, hadmenetességi díjban 294 K 16 fillér, bélyeg és jogilletékben 835 K 65 fillér, dohányjövődékben 12589 K 4 fillérrel kevesebb, míg fogyasztási és italadóban 28085 korona 55 fillérrel több folyt be, mint a megelőző év hasonló hónapjában. Szabó István királyi alügyész, ki ezúttal jelent meg először az ülésben s kit ez alkalomból meleg szavakkal üdvözölt Hollaky főispán, felsorolta az egyes fogházakban levő foglyok számát. E szerint 11 vizsgálati és 82 elítélt fogoly volt letartóztatva. Diószeghy kir. főmérnök az utakat és tartozékait jóknak mondja. Az állami közutakon a munkálatokat befejezték. A tvh. utakon pedig lanyhán folytak a munkálatok s az oklánd-vargyasi útvonalon — munkásihiány miatt — alig végeztek valamit. A szombathalvi vashid teljesen elkészült, csupán a vasrészek festése van hátra. Zonda József okl. állatorvos a szarvasmarhák egészségügyét kedvezőnek, míg a sertések- és bivalyokét kedvezőtlennek jelzi. Daniél közgazdasági előadó jelenti, hogy a cséplés javában foly s az őszgabona termése közepesnek, a korai zabok jóknak, törökbuza közepesen alólinak mutatkozik. Sarju csak nedves helyeken lesz, másutt kipörköldött

A forgatás beveződött s eső után az őszi vetés is kezdetét veszi. Szilva és egyéb gyümölcs az egész vármegyében bőven lesz. Gazdasági munkásokban helyenkint hiány van. A sürgősebb mezei munkák befejezése október közepére remélhető. Az egyes jelentéseket tudomásul vették s minden egyes ügy az előadók véleménye szerint nyert elintézt. A tárgysorozat 10 órakor lejárt.

— **Legtöbb adót fizetők.** Vármegyének központi választmánya e hó 7-én dr. Nagy Samuel elnöke alatt tartott ülésében a múlt évi szerinti alapon megállapította a vármegyei legtöbb adót fizetők névsorát.

— **Vármegyének Gazdasági Egyesülete** havi rendes választmányi ülését tegnap délután tartotta meg Hollaky főispán elnöke alatt. Erről jövő számunkban hozunk tudósítást.

— **Edison színház.** Új érdekes látványosságban lesz része szombat este városunk közönségének az új színteremben. Ekkor mutatja be ugyanis Benkő tanár villamos mutatványait, melylyel Európa-szerte óriási feltűnést és sikert aratott. Benkő tanár szenzációs ujdonsága, a mechanikai műember, amelynek szerkezete veteledik a valódi ember szellemi képességeivel; beszél, számol énekel, kitalál mindent, továbbá művészi előadásaival a közönséget szórakoztatja. Elképzelhetetlen az a sok gép és technikai segédeszköz, melyeknek segítségével e műember össze van állítva. Csupán a villamoság korszakalkotó készülékeinek kombinációja tette lehetségessé, hogy az emberi szellem tulajdonságait egy gépben összpontosítani lehetségessé vált. A műember bemutatásán kívül még különféle érdekesebbnél-érdekesebb mutatványok is sorakoznak: így Satarte a delejesnő, továbbá Belle Róza bécsi táncművész nő szerepeltetés. A művész 300 méter bőségű selyemruhája a vetített ezernyi színsugárban valóban pompás látványt nyújt. A szünetekben humorisztikus mozgófényképek mulattatják a közönséget. Benkő tanár villamos színházát méltán nevezhetjük a „technikai csodák szalonjának“, mert az általa bemutatott mutatványok nem csak mulattatók és szórakoztatók, hanem valóban tudományos jellegűek is.

— **Tenyésztehenek vásárlása.** A székelyföldi miniszteri kirendeltség közbejöttével vármegyének gazdasági egyesületének kiküldöttéi Pálffy Dénes tb. elnök és Zonda József tvh. kir. állatorvos a székelykereszturi országos vásáron 23 db tenyésztehenet vittek meg 5000 koronáért a székely akció keretében.

— **Véletlen baleset.** Felsőboldogasszonyfalván e hó 7-én, az estéli órákban egy gyermek fegyvert vitt a kezében. Demeter Jóska tréfálózott a fiúval s elkérte tőle a fegyvert. — Fülöp Ákos is résztvett a mókázásban s azt mondta, no légy meg. Erre Demeter elcsattantotta a fegyver rugóját s abban a percben Fülöp szörnyen halva hanyat esett. Azt állítják, hogy egyik sem tudta, hogy a fegyver meg volt töltve. A nyomozat foly.

— **Székelyföldi ásványvizek kivitele.** A kereskedelmi miniszter, illetőleg az államvasutak igazgatósága Sándor János székelyföldi miniszteri megbízott előterjesztésére mérsékelt díjtételt eszközölt ki a romániai vasutakon a székelyföldi ásványvizek szállítására. E díjmérséklés előreláthatólag lehetővé fogja tenni, hogy a székelyföldi ásványvizek, melyek a nagy távolság folytán a nyugattól s az ország belsejétől is jóformán elvannak zárva, a keleten és pedig főképp Törökországban és Dél-Oroszországban értékesíthessenek. Értesülünk szerint a székelyföldi miniszteri kirendeltség most foglalkozik e díjmérséklés alapján egy keleti ásványvizexport kísérletével, a mi, ha sikerül, új kivitelt s új jövedelmi forrást nyit a Székelyföldnek.

— **Simkovits József** okl. táncztanító, aki már évek óta közkedveltségnek örvendő városunkban, e hét elején megérkezett s pár napi itt időzése alatt oly fényes tanuló-társaságot sikerült összehoznia, hogy már e hó 12-én (szombaton) a Budapest-szálló táncstermében megnyitja hat hétre terjedő tanfolyamát. Ez a rövid idő alatt jelentkezett tekintélyes számú tanulógarda is bizonyossága, hogy Simkovits a multban mindig jól végezte földadatát. Jelentkezni még folyton lehet Kossuth-utca 59. sz. alatti lakásán és a táncsteremben.

— **Mű- és tájkép kiállítás** látható e hó 8-ikától kezdve bezárólag 30-ikáig városunkban a Batthyány-tér 4. sz. alatt, Papp Zakor Endre volt üzleti helyiségében. A képkiallítás naponta d. u. 4 órától este 10-ig van nyitva s a belépti díjak mérsékelték.

— **Néhány szó az aranka irtásáról.** Az aranka kártételei sokszor igen nagyok úgy, hogy a lóhere és luczerna vetést sokszor csaknem teljesen megsemmisítik. Legbiztosabb védekezési mód ellene az, ha arankamentes, vagyis plombozott magot vetünk. Plombozott lóhere és luczerna mag alatt pedig csakis azon mag értendő, a mely valamely m. kir. vetőmagvizsgáló állomás által megvizsgáltatik s arankamentesnek minősített s ennek bizonyosságául egy ezt igazoló bárczával ellátva az illető magvizsgáló állomás ólompecsétjével lezárattott. Minden vetőmagvizsgáló állomás felelős az általa leplombozott mag arankamentességéért addig, míg a zsákon levő plomb, kötés és bárcza sértetlen állapotban van; tehát már felújított zsák tartalmáért nem garantiál s nem is áll senkinek sem jogában ilyenért az illető vetőmagvizsgáló állomást felelősségre vonni. Vannak azonban még az arankamentes mag vetésén kívül is olyan módok, amelyek szemmel tartása mellett a gazdák maguk tehetnek legtöbbet annak érdekében, hogy a vetéseik arankamentesek legyenek. Ezen módok közé tartozik a vetőmagnak alapos tisztogatása is, a mely azonban most ujabbban nem a legbiztosabb védekezés, mert mióta hazánkban is nagyon elterjedt az arankának egy válfaja a *Cuscuta recenosa*, nem lehet a magot tökéletesen és biztosan arankamentesíteni, mivel ezen fentmegnevezett arankaféleség úgy sulyra, valamint nagyságra megegyezik a lóhere sulyával és térfogatával.

— Ezért a gazdák tevékenysége e tekintetben más téren kell, hogy megnyilvánuljon; már akkor kell az aranka irtására gondolni, a midőn az még magot nem hozott, tehát künn a luczernás vagy lóherésben irtható az legsikeresebben. Mindenek előtt az aranka által megtámadott foltot le kell kaszálni s a közepén összegyűjtve, salmával keverve el kell égetni. El nem mulasztandó azután a tökéletes kiirtás érdekében az, hogy az üresen maradt folt higított kénsavval (1 liter 200—300 l. vízre) vagy oldásba hozott kénsavas kálival megöntöztessék, hogy az aranka tökéletesen kipusztuljon.

— **A tanári kar és a középiskolai tanulóifjuság szíves figyelmébe ajánljuk,** hogy a Stampfel-féle kitűnően szerkesztett „Tudományos“ zsebkönyvtár összes, eddig megjelent füzetei a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-, papir-, író- és rajzszerkereskedésében) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz. a. állandóan és teljes számban raktáron vannak. Minden egyes füzet ára 60 fillér. Eddig el a következő füzetek jelentek meg: 1. Földrajz és statisztikai tabellák. 2. kiad. Összeállította Hickmann A. és Péter J. 2. Számítási példatár. 2. kiad. Irta dr. Lévy Ede. 3. Kis latin nyelvtan. 3. kiad. Irta dr. Schmidt Márton. 4. Magyar irodalomtörténet. 2. kiadás. Irta Gaal M. 5. Görög nyelvtan. Irta dr. Schmidt Márton. 6. Francia nyelvtan. Irta dr. Pröhl Vilmos. 7. Angol nyelvtan. Irta Pröhl Vilmos. 8. Római jog. I. Institutiók. Irta dr. Bozóky A. 9. Római jog. II. Pandekták. Irta dr. Bozóky Alajos. 11. Magyar nyelvtan. Irta Gaal Mózes. 12. Magyar stilszika. Irta Gaal Mózes. 13. Magyar retorika. Irta Gaal Mózes. 14. A sík trigonometriája. Irta dr. Lévy Ede. 15. Római régiségek. Irta dr. Schmidt Márton. 16. Magyarország oknyomozó története. 2. kiadás. Irta Cseh L. 17. Kereskedelem története. Irta Stirling S. 18—20. Egyetemes irodalom történet. Irta Hamvas J. 21. Nemzetközi jog. Irta dr. Gratz Gusztáv. 22. Magyar poétika. Irta Gaal Mózes. 23. Planimetria példatár. Irta dr. Lévy Ede. 24. A római nemzet irodalom története. Irta Márton J. (Folyt. köv.)

— **X. Pius pápa arcképe** 63—80 csmtr nagyságban, eredeti fénykép fölvétel után készítve, 2 K 40 fillér csekély árért beszerezhető a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvkereskedése) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz. alatt, hol bármikor megtekinthető.

— **Antracén írótenta** legjobb és állandóan friss minőségben gyári áron a „Székelyudvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-, papir-, író és rajzszerkereskedésében) *Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz. alatt kapható.* Ezen kitűnő tonta a tollból könnyen, sötét kéken folyik, csakhamar megfeketedik és a tollat nem rontja. Rendes írás- és másoláshoz egyformán kiválóan használható. Ismét-eladóknek rendkívüli kedvezmény! — Színes tentákban nagy választék!

— **Cserélő tisztviselő.** Aradmegyében, Mezőváros székelyhelyen, bírósági végrehajtó, igen szép jövedelemmel bír, de miután székely fiú és haza vágyik — csere után Udvarhely- vagy Nagyküüllővármegyében ohajtana jóni. Bővebb felvilágosítást ad a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatala.

— **Legujabb mintájú beszélőgépek!** Mascagni Record-Grapho-Phonographok a legujabb beszélőgépek manapság mint a continens legjobb ilyen műgépei ismeretesek. Ezen gépek a mellett, hogy kezelésük a legegyszerűbb, a legértékesebb Grapho-Phonographok, melyek egyáltalán léteznek. A beszélőgépek minden időben készen állanak valamely

diktálás fölvételére s így teljesen helyettesítik a gyorsírást, miért is ügyvédek és kereskedők iródai részére, tanároknak, újságíróknak stb. nélkülözhetetlen tárgyat képez. A legmesszebb menő ujtás és tökéletesítés a phonograph és Grammophon-gépek terén. Ezen indokok alapján Udvarhelyvármegye területére e kiváló gépek kizárólagos eladását a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatala (Betegh Pál könyv-, papir-, író- és rajzszerkereskedése Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz.) elfogadta s azok működésben is bármikor itt megtekinthetők. A Mascagni-hengerek minden mellékzörejttől mentesek. Híres művészek hangfölvételei. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Finom mechanikai szabályozott phonographok 30 koronától följebb részletfizetésre is.

Törvénykezés.

Főtárgyalások. A helybeli kir. törvényszéknél mult hét végén megtartott főtárgyalásokon Simonfi Péter (Sándoré) gyepesi lakos lopás büntette miatt 1 évi börtönrre és 3 évi hivatalvesztésre; Dobai István alsót, szintén lopás büntette miatt 2 és fél évi fegyházra, valamint 5 évi hivatalvesztésre ítélte a bíróság. Ellenben Szabadi Jánost sikkasztás büntetékének vádjá alól fölmentette s ez ellen a közvádó fellebbezést jelentett.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

BOR Jó és olcsó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Fagylalt a legkülönbözőbb választékban **is friss minőségben állandóan kaphatók: Ernst György cukrászatában** Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15. sz. alatt. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Azonnal kiadó lakás. Székelyudvarhelyt, Báthori-utca 1-ső szám alatt, az új vas-hid közelében egy 3 szoba, konyha, kamra, nyári konyha, pince, külön bejárattal és udvarral bíró lakás azonnal kiadó. Értekezni lehet Hein Pálnál.

Fogorvos. **Perl József,** American dentist szept. 1-én Székelyudvarhelyre megérkezett és 8—10 napig a „Budapest“ szállodában fog rendelni.

3748—1903. tkvi sz.

Hirdetmény.

Homoródkarácsonyfalva község közös telekkönyve arányosítás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. t.-c. az 1889. XXXVIII. t.-c. és 1891. XVI. t.-c. tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXXIX. t.-c.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §§-ai alapján ideértve e §§-okat az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-c. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t.-c. 15. §. b. pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1904. márczius hó 12. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok a kik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §§-ainak eseteiben ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánók, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1904. évi márczius hó 12. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által nemkülönböztetve azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben az 1892. XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve érzik — ide érve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1904. évi márczius hó 12. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő elmulta után az átalakításkor téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okirataikat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbírósg mint tlkkönyvi hatóságtól Oklánd, 1903. szeptember 1.

Máthé Dénes, kir. aljbíró.

485—903. vhtói szám.

Árverési hirdetmény.

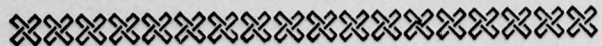
Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az oklándi kir. járásbírósgnak 1902. évi Sp. 812/1. számú végzése következtében dr. Papp Ferenc ügyvéd által képviselt Nágó Mihály h.-szentmártoni lakos javára ifj. Dombi Ferenc és társ. h.-abásfalvi lakos ellen 94 K 63 fillér s költségei erejéig 1903. évi január hó 10-én és 1903. évi június 23-án foganatosított kielégítési véghajtás útján lefoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok ugyint: I. ifj. Dombi Ferencnél 3 ló, 1 tehén, 3 tinó és 2 szekér; II. Szász Pálnál 1 tehén; III. Dimén Mózesnél 1 tehén nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírósg 1903-ik évi V. 5/4. számú végzése folytán 94 K 63 fillér költség és eddig összesen 79 K 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Habásfalván alperesek házánál leendő eszközzésére **1903. szept. 17-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1903. évi aug. 30.

POLLÁK IGNÁCZ,
kir. bir. végrehajtó.

Thierry A. gyógyszerész balsama

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apparatur
A. Thierry in Pragradta
Rohitsch-Sauerbrunn

a legjobb diätetikus háziaszer emésztési zavarok, gyengeség, rosszullet, gyomorégés, szorulás stb. ellen, a köhögést csillapítja, a görcsöt megszünteti, a nyálkát feloldja és tisztító hatással bír. Tizenkét kicsiny, vagy hat kettős üveg bérmentve ládával együtt 4 korona. Thierry A. gyógyszer-tára az „Órangyal“-hoz Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Csak akkor valódi, ha az itt feltüntetett apácza védjeggyel van ellátva. Nagyon ajánlatos ezt a szert mindig utazás alkalmával és minden esetben magunkkal vinni.

Thierry A. valódi Centifolium kenőcse a leg-erősebb szívó kenőcs, mely alapos tisztító hatása által fájdalmat szüntető gyors gyógyulást idéz elő és lágyítása által minden behatolt idegen testtől megszabadít. Turistáknak, kerékpározóknak és lovaglónak nélkülözhetetlen. Postai szállítással két tégely bérmentve három korona 50 fillér. Thierry A. gyógyszer-tára az „Órangyal“-hoz Pregrada, Rohitsch, Sauerbrunn mellett. Utánzatoktól óvakodjunk és ügyeljünk a fennebb feltüntetett és minden tégelybe beégetett védjegyre. Ajánlatos, hogy ezen szert utazások alkalmával minden esetre magunkkal vigyük.

Központi raktár: B u d a p e s t e n Török J. gyógyszerésznél, Z á g r á b b a n Mittelbach S. gyógyszerésznél és B é c s b e n Brady C. gyógyszerésznél.

Vasüzet áthelyezés!

Van szerencsém szives tudomására hozni az igen tisztelt vendéközönségnek, hogy

üzletemet

ez év augusztus hó 20-tól kezdve az ev. ref. kollegium mellett levő ev. ref. egyház volt paplakba helyeztem át.

Midőn szives pártfogását továbbra is kérem, a nagyérdemű közönségnek jegyzek

kiváló tisztelettel:

P. Zakor Endre

vaskereskedő az „Aranykasza“-hoz.

Vasüzet áthelyezés!

Kitünő szabás és jó munkáért kezeség vállalatik!

Uj divatos

férfi és gyermek ruhák

készítetnek a legjutányosabb árakban az őszi és téli időnyre dus választéku hazai és külföldi posztókból.

Szenkovits János
utóda férfi- és női divatüzletében.

Részletfizetésre eladó ház.

Székelyudvarhelyt, a Solymossy-utca 30. sz. kő és téglából épült 6 szobás (konyha, kamara, pincze és nagy szinzel bíró) cserepes fedelű ház 276 □-ól területű beltelekkel együtt 14 évi részletfizetéssel, igen olcsón és azonnal eladó.

Hevesi görögdiénye,

finom csemegeesző

legjobb minőségben kapható
Gál János utóda

fűszer- és csemegeüzletében
— Székelyudvarhelyt. —

1894—903. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy „Albina“ nagyszabasi hitel és takarékpénztár végrehajtónak Bartalis Lajos kadácsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 102 korona 24 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykereszturi kir. járásbírósa) területén lévő a kadácsi 3. sz. tkvben foglalt, 75 hr. sz. egész ingatlanra 36 K, 177, 178 hr. sz. egész ingatlanra 332 K, 284 hr. sz. egész ingatlanra 21 K, 333, 337 hr. sz. egész ingatlanra 24 K, 376, 377 hr. sz. egész ingatlanra 80 K, 466 hr. sz. egész ingatlanra 32 K, 486 hr. sz. egész ingatlanra 37 K, 487, 488 hr. sz. egész ingatlanra 16 K, 549 hr. sz. egész ingatlanra 16 K, 638 hr. sz. egész ingatlanra 18 K, 728, 729 hr. sz. egész ingatlanra 12 K, 795, 796 hr. sz. egész ingatlanra 8 K, 1321 hr. sz. egész ingatlanra 9 K, 1479 hr. sz. egész ingatlanra 16 K, 1593 hr. sz. egész ingatlanra 4 K, 1690 hr. sz. egész ingatlanra 4 K, 1719 hr. sz. ingatlanra 4 K, 1757, 1758 hr. sz. egész ingatlanra 14 K, 1776 hr. sz. egész ingatlanra 6 K, 1795, 1709 hr. sz. egész ingatlanra 21 K, 1825 hr. sz. egész ingatlanra 37 K, 1987 hr. sz. egész ingatlanra 13 K, 2087 hr. sz. egész ingatlanra 15 K, 2097 hr. sz. egész ingatlanra 20 K, 2291 hr. sz. egész ingatlanra 28 K, 2333 hr. sz. egész ingatlanra 5 K, 2438, 2439 hr. sz. egész ingatlanra 30 K, 2448 hr. sz. egész ingatlanra 98 K, 2728 hr. sz. egész ingatlanra 33 K, 2761 hr. sz. egész ingatlanra 12 K, 2771 hr. sz. egész ingatlanra 7 551 1 hr. sz. egész ingatlanra 23 K, 1826 2 18 K, 1826 1 hr. sz. egész ingatlanra — koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi szeptember hó 28-ik napján d. e. 9 órakor** Kadács község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-

papirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság telekkönyvi hatósága.

Székelykeresztur, 1903. április 28-án.

VERES, kir. albiró.

4481—1903. tkvi. sz.

Hirdetmény.

Homoródszentmárton község telekkönyvi birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX t. cz. az 1889. XXXVIII t. cz. és az 1891. évi XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. cz. ben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben az 1903. évi október 5-én fog megkezdődni.

Ennél fogva felhívattak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvi-végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárást folyamán alul jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi. bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. cz. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Azok kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól.

Oklánd, 1903. évi augusztus hó 29.

Máthé Dénes,
kir. albiró.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

legjobb, legkladósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!